

Obec Malá Morava

Obecní úřad Malá Morava, Vysoký Potok 2, Hanušovice

Při pracích na opravě střechy a věže domu č.p 135 v Malé Moravě, místní části Podlesí (bývalá radnice), které započaly 27.9.2011, byla sejmuta z bání věžičky schránka, která obsahovala následující text:

[Překlad z německého jazyka]

Memorandum!

Johann Adolf Schmidt, c[ísařsko] k[rálovský] hejtman na penzi ve Varaždíně v Chorvatsku, narozený v roce 1786 v Krumperkách¹ v domě č[íslo] 125, nepobýval ve svém rodišti Krumperkách od svých mladistvých let a své zdejší příbuzné navštěvoval s mnohaletými přestávkami, naposledy v létě roku 1865. Přesto si své rodiště uchoval v oblibě, jaká nemá obdoby.

Tentýž pan Johann Adolf Schmidt, c[ísařsko] k[rálovský] hejtman na penzi, napsal o pozdním podzimu roku 1872, že zamýšlí zřídit dobročinné nadace ve prospěch farního kostela a chudinského fondu svého rodiště Krumperků. Dohodl se na tomto s obecním písařem Dominikem Sedláčkem, jehož jediného znal, a již koncem března 1873 předal v hotovosti kapitál nadačních fondů: velectěnému farnímu úřadu v Krumperkách na kostelní nadaci ve výši 1000 zl. rak[ouské] m[ěny] a představenstvu obce Krumperky na nadaci chudinského fondu rovněž ve výši 1000 zl. rak[ouské] m[ěny], načež byl tento kapitál nadačních fondů dne 1. dubna 1873 dle přání pana zřizovatele uložen jako pupilární jistota na 6% roční úrok u soukromníků v Krumperkách a byla zřízena kostelní nadace pod názvem „Johann Adolf Schmidts Requiem Stiftung“, spravovaná velectěným farním úřadem, a nadace chudinského fondu pod názvem „Johann Adolf Schmidts Andenken Stiftung“, spravovaná

¹ Německy Grumberg, dnes Podlesí.

představenstvem obce Krumperky, kde bude možné sjednávat závazky a příjmy z těchto nadací.

Obec Krumperky, která byla prodchnuta nejnaternějšími díky už za tyto jistě znamenité a trvalé dary vzešlé jen z nejušlechtlejších dobročinných citů, vyjádřila nejvřelejší dík šlechetnému panu zřizovateli i slovně, ten však rovněž nepřestal své rodiště Krumperky zahrnovat dobrodiním.

Pan c[ísařsko] k[rálovský] hejtman Schmidt dosud svobodného stavu napsal v roce 1874 z Varaždína, že chce své rodné obci Krumperky věnovat na sebe ještě nějakou památku sloužící všeobecnému účelu, a vyzval představenstvo obce Krumperky, aby mu k tomu předložilo návrhy.

Představenstvo a zastupitelstvo obce složené z níže uvedených osob:

1. Josef Wanke, majitel domu č[íslo] 118 v Krumperkách, starosta obce
 2. Franz Winter, majitel statku č[íslo] 42 v Krumperkách
 3. Isidor Mück, majitel statku č[íslo] 35 v Krumperkách
 4. Johann Schön, majitel statku č[íslo] 3 ve Křivé Vodě
 5. Franz Kasselgruber, pekař a majitel domu č[íslo] 64 v Krumperkách
 6. Josef Liebisch, majitel statku č[íslo] 51 v Krumperkách
 7. Hieronimus Heinscheld, punčochářský mistr a majitel domu č[íslo] 79 v Krumperkách
 8. Ignaz Göttlicher, obchodník se smíšeným zbožím a majitel domu č[íslo] 66 v Krumperkách
 9. Alois Iklichmann, majitel statku č[íslo] 12 v Krumperkách
 10. Franz Schreller, majitel statku č[íslo] 7 v Krumperkách
 11. Florian Klemth, majitel statku č[íslo] 12 ve Křivé Vodě
 12. Johann Matzek, majitel statku č[íslo] 10 v Krumperkách
- } jako obecní radní
-
1. dále Franz Langer, majitel domu č[íslo] 54 v Krumperkách
 2. Franz Klemth, krejčí a majitel domu č[íslo] 30 v Krumperkách
 3. Josef Mük, majitel hostince č[íslo] 6 v Krumperkách
 4. Eduard Olbrich, výčepní a majitel domu č[íslo] 102 v Krumperkách
 5. Alois Schwarzer, majitel statku č[íslo] 128 v Krumperkách
 6. Franz Kiedel, majitel statku č[íslo] 14 ve Křivé Vodě
- } jako náhradníci

se radily za přítomnosti obecního písaře Dominika Sedláčka z Krumperků ohledně příslušného návrhu a dospěli k rozhodnutí navrhnout jako objekt, jenž by byl v obecném

zájmu, jakož i trvalou upomínkou, postavení dosud vůbec neexistující věže s městskými hodinami opatřenými 4 ciferníky a bicím strojem.

Protože se takový návrh s ohledem na již učiněné dary pana hejtmána Schmidta jevil jako neskromný, bylo už předem právem dobře promyšleno, že pan hejtman Schmidt v případě schválení tohoto návrhu určí svůj příspěvek dle libosti a zbývající náklady pokryje obec Krumperky. Představitelé obce proto písemně oslovili pana hejtmána Schmidta s těmito poznámkami a přednesli mu tento výše zmíněný návrh. Pan hejtman Schmidt tento návrh se vši vstřícností schválil a vyžádal si výkresy a rozpis nákladů, kterémužto požadavku bylo bez meškání vyhověno.

Výsledek byl pro obec Krumperky nadevše příznivý, protože pan hejtman Schmidt prohlásil, že převezme jako plátce celých 2071 zl. 59 k. rak[ouské] m[ěny] coby plánovanou částku stavebních nákladů. Do 25. října 1875 zaslal představenstvu obce hotově 1000 zl. rak[ouské] m[ěny] na pořízení potřebného stavebního materiálu během zimního období a pověřil představenstvo obce Krumperky realizací této stavby podle předloženého, schváleného a zpět zaslaného stavebního projektu v nejkratší možné lhůtě. Pan hejtman Schmidt připojil ještě písemné prohlášení, že v průběhu léta pošle zbytek peněz na stavební náklady a v pozdním létě nebo začátkem podzimu přijede do Krumperků osobně a při této návštěvě si prohlédne stavbu postavenou z jeho pověření.

Zcela překvapeno velkomyslností pana hejtmána Schmidta muselo zastupitelstvo obce zaříditi provedení jeho stavební zakázky. Zastupitelstvo Krumperků zvolilo výbor pro tuto stavbu, který tvořil starosta obce Josef Wanke jako stavbyvedoucí, obecní radní Franz Winter a Isidor Mück a dva členové výboru Ignaz Göttlicher a Alois Illichmann, a tím započala dne 15. května 1876 stavba.

Protože byl při stavbě věže především odstraněn stávající dřevěný krov radniční budovy pokrytý dřevěným šindelem a bylo nutné se postarat o to, aby tato stavební památka, kterou pan hejtman Schmidt věnoval městské obci Krumperky, zůstala trvalou, nezbylo nic jiného, než krov pokrýt z významné části železným plechem, vybudovat základnu věže z tvrdého materiálu, a staré zdivo, jež se tím poškodí, podle potřeby nahradit novým. Při tom bylo nutné se dohodnout s různými stavebními obory, a k provedení celé této stavby byli přibráni: na tesařské práce a postavení celé dřevěné věže:

1. p[an] Johann Karger, tesařský mistr z Králík, který postavil za všeobecného uznání už 13 různých věží a toto doložil, s následujícími tesařskými pomocníky:
2. Andreas Wagner z Horní Lipky,
3. Benedikt Katter ze Skleného,

4. Anton Tenn z Králík,
5. Josef Rapaucht z Králík,
6. Josef Brauner z Horní Lipky,
7. Josef Kašpar z Horní Lipky,
8. Johann Fleischer z Krumperků,
9. Franz Tenn z Horní Orlice,
10. Anton Amler ze Skleného,
11. Franz Amler ze Skleného,
12. Franz Schrammer z Vojtíškova,

na zednické práce:

1. p[an] Reimund Löhnert, zednický mistr z Malé Moravy, okr[es] Staré Město, se zednickými pomocníky:
2. Alois Winter z Krumperků,
3. Johann Effenberger z Vysokých Žibřidovic,
4. a Josef Exler z Vojtíškova,

na klempířské práce:

1. pan Wendelin Mück, klempířský mistr z Mladkova v Čechách se svým pomocníkem
2. Puns Wenzel z Pěčina u Žamberka v Čechách.

Na přidavačské práce byli přibráni:

1. Alois Reidiger, obecní sluha v Krumperkách,
2. Josef Winkler z Krumperků,
3. Johann Winkler z Krumperků,
4. Eduard Riediger z Krumperků.

Zámečnické práce dodal p[an] Josef Katzer, zámečnický mistr v Krumperkách, kovářské práce p[an] Karl Langer, kovářský mistr v Krumperkách, a konečně truhlářské práce dva truhlářští mistři Benedikt Trömel a Franz Rohr z Krumperků. Plechový městský erb umístěný na špici věže pozlatil sochař Hilarius Weiser z Krumperků a hodiny dodal slavný odborník p[an] Johann Pollner, hodinářský mistr ze Šumperka.

Spolu se všemi těmito silami začal stavební výbor dne 15. května 1876 realizovat tuto rozsáhlou a v některých případech velmi nebezpečnou stavbu. Stavební výbor musel při své neúnavné obětavosti bohužel ještě se vši energií odvracet nerozumné poznámky a podezřelé pobuřování zdejších obyvatel, kteří však nezabránili tomu, aby se striktně vyhovělo zadání pana hejtmana Schmidta, a jen tomuto výboru je opět třeba děkovat za to, že stavba nezačala váznout, když do 12. června 1876 místo dalších peněz na stavební náklady pošta tohoto dne

doručila smuteční oznámení, že pan hejtman Schmidt jako nejušlechtlejší dobrodinec obce Krumperků 9. června 1879 ve Varaždíně zemřel.

Nicméně tuto stavbu, která si nakonec vyžádá celkové výdaje téměř 2800 zl. rak[ouské] m[ěny] (příslušné účetnictví stavby je připraveno k okamžitému nahlédnutí v obecním archivu), už nebylo možné zastavit. Musela pokračovat a být realizována za těchto nepříznivých poměrů v celém svém rozsahu, a dnes, 16. července 1876, pokročila natolik, že mohl p[an] tesař Johann Karger z Králík vložit v tento všední den ve 3 hodiny tento pamětní spis do věžní bány, kde bude uložen pro potomstvo.

Při tomto aktu pronesl p[an] Karger u věžní bány příslušné zdravice na počest:

1. nejušlechtlejšího dobrodince pana hejtmana Schmidta,
2. představitelů obce,
3. všech pracovníků, kteří se podíleli na této stavbě a
4. všech obyvatel Krumperků,

kteří byly na náměstí doprovázeny přizvanou kapelou z Vojtíškova vhodnými hudebními díly.

Přestože skon pan hejtman Schmidta zkazil obyvatelům obce jedinečnou radost shledat se s ním opět v Krumperkách, nebude při známém přísném charakteru pana dobrodince opatření dosud chybějící sumy na stavební náklady žádnou starostí. S připomínkou, že se pan hejtman Schmidt ve své rodné obci Krumperky učinil svým velkým dobrodiním nesmrtelným a dobře zasloužená všeobecná chvála náleží všem, kdož se podíleli na vedení stavby, zvláště pak p[anu] tesařskému mistru Kargerovi za mimořádně zdařilý tvar věže, žádají všichni níže podepsaní budoucí pokolení, aby se vždy co nejpokojněji starala o další zachování této stavební památky.

Krumperky, dne 16. července 1876. /: sedmdesát šest :/

Josef Wanke

Josef Liebisch

starosta obce

Heinschild Hieronimus

Franz Kasselgruber

Franz Winter

Wendelin Mück, klempířský mistr

obecní radní

Raimund Löhnert, zednický mistr

Isidor Mück, obecní radní

Dominik Sedlaček,

Ignaz Göttlicher

obecní písař

Franz Schnoller

Franz Waiser²

Johann Matzek

Dodatek na listině z roku 1978:

V roce 1978 došlo k opravě věže – jejího celkového oplechování a natření.

Práce prováděli: klempíř Novák Václav

Práci zadal: MNV (Místní národní výbor) Podlesí. Bobalík Miroslav

V Podlesí 1978

² Text pod podpisem nejasný